

ÎNCHEIERE

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Vera Macinskaia
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Lidia Marian

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Lidiei Marian împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat de pe lângă Ministerul Mediului al Republicii Moldova cu privire la anularea ordinului de încetare a raportului de serviciu, constatarea instituirii unui raport juridic de serviciu pe perioadă nedeterminată, obligarea emiterii ordinului de angajare, repararea prejudiciului material și i prejudiciului moral

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de către Lidia Marian și menținută hotărârea Judecătoriei Rîș canî mun. Chișinău din 11 octombrie 2013, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 11 martie 2013 Lidia Marian a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Ecologic de Stat de pe lângă Ministerul Mediului al RM cu privire la anularea ordinului de încetare a raportului de serviciu, constatarea instituirii unui raport juridic de serviciu (de muncă) pe perioadă nedeterminată și i obligarea emiterii ordinului de angajare.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 septembrie 2011 în baza ordinului nr. 714-p, ea a fost angajată în funcție de inspector coordonator Inspecția ecologică Basarabeasca, începând cu 26 septembrie 2011, pe perioada concediului Nataliei Niculița pentru îngrijirea copilului. Tot în aceeași zi, în baza ordinului nr. 718-p, dânsa a fost detașată, în funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, de la 26 septembrie 2011 până la 25 septembrie 2012.

Menționează că la 01 februarie 2013 în baza ordinului nr. 62-p a fost încetat raportul de serviciu cu ea, începând cu 01 februarie 2013, în circumstanțe ce nu depind de voința părților, în legătură cu expirarea termenului pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă determinată.

Invocă dezacordul cu ordinul nr. 62-p din 01 februarie 2013, considerându-l neîntemeiat și ilegal.

Afirmă că conform prevederilor art. 47 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prin detașare se înțelege trecerea temporară a funcționarului public la o altă autoritate publică în scopul exercitării unor atribuții de serviciu în interesul acesteia. Detașarea se efectuează prin acceptarea detașării de către conducătorul autorității publice în care activează funcționarul public și prin numirea acestuia în funcție de către conducătorul autorității publice în interesul căreia se efectuează detașarea. Detașarea se dispune pentru o perioadă de cel mult un an. Pe perioada detașării, funcționarul public este salarizat de autoritatea publică la care este detașat.

La expirarea termenului de detașare, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică exercitată până la detașare. Reîncadrarea se dispune prin act administrativ al conducătorului autorității publice de la care a fost detașat funcționarul, începând cu ziua următoare expirării termenului de detașare. Conducătorul autorității publice în care a fost detașat funcționarul public constată încetarea detașării printr-un act administrativ emis cel târziu la data expirării termenului de detașare.

Consideră că șeful Inspectoratului Ecologic de Stat urma, cel târziu la 25 septembrie 2012 să emită un ordin în conformitate cu care să constate încetarea detașării, iar Inspectoratul ecologic Basarabeasca să emită ordinul de reîncadrare, lucru care nu a fost efectuat.

Sușține că în aceste condiții ea a continuat, după expirarea termenului detașării, să exercite funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, iar la 09 ianuarie 2013 a ieșit în concediul de maternitate.

Totodată, la 01 februarie 2013, Inspectoratul Ecologic de Stat a emis ordinul nr. 62-p cu privire la încetarea raportului de muncă cu Lidia Marian, din funcția inspector principal Inspekția ecologică Basarabeasca, dar nu din funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, pe care o ocupa (deținea) legal.

Consideră că odată cu faptul că nu a fost emis ordinul de constatare a încetării detașării și continuării de către dânsa a exercitării funcției de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, ambele părți au confirmat disponibilitatea și dorința continuării raportului juridic de muncă instituit pe perioada determinată, în rezultatul cărui fapt, acest raport de muncă de drept se consideră instituit deja pe durata nedeterminată.

Invocă ilegalitatea ordinului nr. 62-p din 01 februarie 2013 cu privire la încetarea raportului de serviciu cu ea, care se bazează pe prevederile art. 62 alin. (1) lit. h) din Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public, care stipulează încetarea raportului de serviciu în circumstanțe ce nu depind de voința părților la expirarea termenului pentru care funcția publică a fost ocupată pe o perioadă determinată sau în cazul reîncadrării funcționarului public înainte de expirarea perioadei pentru care a fost aprobată suspendarea raportului de serviciu, considerând că acesta contravine principiilor și normelor stipulate de prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Codului muncii.

Indică că începând cu 09 ianuarie 2013, ea se află în concediul de maternitate, fapt confirmat atât prin certificatul de concediul medical, cât și prin adeverința

eliberată de Inspectoratul Ecologic de Stat privind modul de salarizare a dânzei pe parcursul perioadei anilor 2011-2013, conform căreia ultimei, în luna ianuarie 2013, din bugetul Inspectoratului Ecologic de Stat i-a fost achitată indemnizația pentru concediul de maternitate în sumă de 15516,13 lei.

Afirmă că eliberarea din funcție sau încetarea raportului de serviciu cu dânsa, în perioada în care ea se află în concediul de maternitate nu se admite.

Susține că luând în considerație faptul că ea la data emiterii ordinului nr. 62-p din 01 februarie 2013 exercita funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, temeiul invocat în ordinul contestat, și anume prevederile art. 62 alin. (1) lit. h) este unul neaplicabil situației ei. La momentul emiterii ordinului contestat, ea ocupa funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, dar nu funcția de inspector coordonator Inspecția ecologică Basarabeasca la care a fost reîncadrată Natalia Niculiță.

Mai indică că odată cu ieșirea ei, la 09 ianuarie 2013 în concediul de maternitate din funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, conform prevederilor art. 52 lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, raportul de serviciu dintre ultima și Inspectoratul Ecologic de Stat a fost suspendat în circumstanțe ce nu depind de voința părților, iar în conformitate cu prevederile art. 63 alin. (4²) din același act legislativ, nu se admite eliberarea funcționarului public în perioada aflării lui în concediu de odihnă anual, în concediu de studii, pe perioada suspendării raporturilor de serviciu în legătură cu boala sau trauma, în perioada concediului de maternitate, concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani, precum și în perioada detașării, cu excepția cazului de lichidare a autorității publice.

Menționează că la 18 februarie 2013 la Inspectoratul Ecologic de Stat a fost depusă o contestație privind anularea ordinului nr. 62-p din 01 februarie 2013 cu privire la încetarea raportului de serviciu cu Lidia Marian, însă, până la momentul de față nu a recepționat nici un răspuns.

Solicită anularea ordinului nr. 62-p din 01 februarie 2013, constatarea instituirii unui raport juridic de serviciu (de muncă) pe perioadă nedeterminată între Inspectoratul Ecologic de Stat și Lidia Marian, obligarea Inspectoratului Ecologic de Stat să emită ordinul de angajare (numire) a Lidiei Marian în funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat pe termen nedeterminat și încasarea de la Inspectoratul Ecologic de Stat în beneficiul Lidiei Marian a cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Lidia Marian a depus cerere suplimentară, prin care a solicitat suplimentar încasarea de la Inspectoratul Ecologic de Stat în beneficiul Lidiei Marian a prejudiciului material în mărime de 29160 lei și a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei.

În susținerea pretențiilor sale Lidia Marian a indicat că în ultima perioadă de 6 luni de activitate, ea a avut un venit mediu lunar de 3200 lei, în cazul în care ultima ar fi avut statut de asigurat, ar beneficia de o indemnizație pentru creșterea copilului în mărime de 960 lei (30% din 3200 lei constituie 960 lei), însă din motivul

concedierii ilegale, având calitate de neasigurat, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1478 din 15 noiembrie 2002 cu privire la indemnizațiile adresate familiilor cu copii, beneficiază de indemnizația pentru creșterea copilului în mărime de 300 lei și doar pentru perioada de 1,5 ani. Iar luând în considerație că indemnizația pentru creșterea copilului se achită până la vârsta de 3 ani a copilului, beneficiul neobținut de către dânsa constituie 29160 lei (34560 lei - 5 400 lei = 29160 lei; unde 34560 lei constituie suma indemnizației pentru creșterea copilului de care urma să beneficieze pentru perioada de 3 ani în cazul neconcedierii ei, 5400 lei constituie suma indemnizației pentru creșterea copilului de care va beneficia pentru perioada de 1,5 ani).

Invocă că prin acțiunile ilegale Inspectoratul Ecologic de Stat i-a adus un prejudiciu material în mărime de 29160 lei.

La fel, menționează că în momentul în care a aflat despre ordinul contestat, prin care a fost concediată ilegal, în urma emoțiilor negative și suferințelor psihice cauzate prin această informație, i s-a înrăutățit esențial starea sănătății.

Sușține că ea fiind la a 35-ea săptămână de sarcină, în scopul evitării unor complicații, atât pentru ea, cât și pentru făt, a fost de urgență internată până la 18 februarie 2013 la Centrul Republican Științifico-Practic „Mama și Copilul”, care în urma diagnosticului efectuat a constatat iminență de naștere prematură, fapt confirmat prin trimiterea-extras eliberat de instituția medicală.

Consideră că între fapta ilicită (emiterea ordinului ilegal de concediere) și suferințele psihice cauzate există o legătură cauzală directă. Mărimea compensației pentru aceste suferințe psihice, care au generat iminență de naștere prematură o estimează la 100000 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Rîș cani mun. Chișinău din 11 octombrie 2013 a fost respinsă acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 februarie 2014 a fost respins apelul declarat de către Lidia Marian și menținută hotărârea primei instanțe.

La 17 aprilie 2014 Lidia Marian a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând că la adoptarea acesteia Curtea de Apel Chișinău a încălcat, a aplicat și interpretat eronat normele de drept material.

Sușține că prima instanță nu s-a expus asupra nici unui temei sau argument invocat în cerere de chemare în judecată, dar a copiat mot a mot toată referința prezentată de Inspectoratul Ecologic de Stat.

Indică că Curtea de Apel Chișinău invocă că concluziile primei instanțe sunt corecte, însă prin decizia contestată a ajuns la o altă concluzie, și anume, că începând cu data de 26 septembrie 2012, Lidia Marian, de drept se consideră angajată în cadrul Inspecției Ecologice Basarabeasca.

Adică, prima instanță a ajuns la concluzia că după 26 septembrie 2012 Lidiei Marian i-a fost tacit prelungită detașarea în funcția de inspector coordonator, în cadrul Secției inspectare resurse acvatice și aer atmosferic, aparatul central al Inspectoratului Ecologic de Stat, iar Curtea de Apel a concluzionat că după data de

26 septembrie 2013, Lidia Marian, de drept se consideră angajată în cadrul Inspecției Ecologice Basarabeasca.

Afirmă că Curtea de Apel Chișinău, în cadrul examinării cererii de apel și verificării legalității și temeiniciei hotărârii contestate, a ignorat, atât prevederile art. 238-258, cât și prevederile art. 385-388 CPC.

Consideră că instanța de apel a interpretat, a aplicat greșit și a încălcat prevederile art. 47, 52, 62, 63 și 76 din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și prevederile art. 71 și art. 83 din Codul muncii.

La fel, invocă că instanța de apel a ignorat prevederile art. 24 alin. (4) din Legea contenciosului administrativ, conform căruia la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probației este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probației revine ambelor părți.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că decizia instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 07 martie 2014, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată (f. d. 122).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 17 aprilie 2014.

La 12 iunie 2014 Inspectoratul Ecologic de Stat de pe lângă Ministerul Mediului al RM a depus referință prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului sau respingerea recursului și înmânarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronate, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Lidia Marian nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Lidia Marian, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Lidia Marian ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de către Lidia Marian se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Vera Macinskaia

Dumitru Mardari